

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

De auctoritate Scholasticorum philosophorum, & de ratione philosophica.
cap. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

Disputatio
nam vtili-
tas in Theo-
logia.

si tamen nimia absit contentio: sic enim non solum cum fructu exercentur ingenia, sed assidue etiam disputationibus multæ veritates à tenebris eruantur. Vidi ego non multis retro annis, in materia de Gratia, & prædestinatione aliqua adeo obscura in vtramque partem à Theologis disputari, ut vtriusque partis propugnatores existimarent, nihil in ea re certi haberi posse, in qua tamen facilis via caput apparere. Contra vero vidi aliquos, leuiter, & absque fundamento ita suis opinionibus adhaerentes, ut putarent, contrariam sententiam periculo erroris expositam: quod tamen prudens Theologus cauere debet. mature semper de rebus iudicatis, nec leuiter aliquid damnans. Disputatione vero assidue factum est, ut diligenter Scripturæ, & Patrum libris perspectis, res iam facilius appareat, & ubi periculum videbatur, ipsa veritas eluceat.

Supererat, ut ageremus de sensu Scripturæ, qui ad Theologicas disputationes deferui re potest, nam de illius auctoritate, & de numero librorum canonicorum, & de aliis regulis fidei, peculiarem iam promissi tractatum. De sensu autem disputationi accommodato sequentibus disputationibus differendum est. Nunc vero hoc solum admonitum velim Theologum, id quod promitto, quoad eius fieri poterit, me obseruaturum, ut in suis disputationibus ab aliquo ex his locis, qui ipsi proprii videntur, sua semper ducat argumenta: ea tamen, quæ solum ad Metaphysicam spectant subtilitatem, nisi quatenus illustrare possunt Theologica, parum curet.

CAP. V. III.

De auctoritate Scholasticorum, philosophorum,
& derivatione philosophica.

Deinde dicendum est de sexto loco, qui dicitur esse auctoritas Theologorum Scholasticorum, & obiter etiam de nono, videlicet de auctoritate Philosophorum, ad quem etiam ratio ipsa philosophica pertinet. Vtrorumque autem auctoritas non potest maiorem ex se certitudinem, quam opinionis, generare; Theologorum quidem in re Theologica, philosophorum vero in philosophica, quæ cum etiam deferui re possit Theologo ad deducendas proprias conclusiones, ipsa etiam auctoritas philosophorum Theologicis disputationibus prodesse potest, ad probabiliter argumentandum: nisi quando communis sensus Scholasticorum talis est, ut in dogmate fidei, & philosophorum, ut in principio, & definitione aliqua rei philosophicæ conueniant. Tunc autem maior certitudo non ex ipsorum auctoritate, prout ipsorum est, sed ex ipso principio in quo conueniunt generatur. Qualiter vero in delectu opinionum Doctorum scholasticorum habenda sit ratio, dicemus 1.2. in tract. de conscientia. Quando autem contra communem omnium Scholasticorum sententiam opinari sit temerarium, dicemus 2.2. q. 11. art. 2. ubi de qualitatibus propositionum agendum est.

Denique ratio philosophica, seu principia ex philosophia desumpta, quæ dicuntur esse octauus locus, plurimum præstant, ut habeamus conclusionem aliquam naturalem, aut moralem ex propriis principiis elicita, quam deinde assumit Theo-

Vasquez in 1. part. 2. om. 1.

logus, ut cum alia de fide inferat conclusionem Theologicam: verbi causa ad probandum Christi humanitatem non fuisse adoptatam à Deo, supponimus veram definitionem adoptionis ex principiis philosophicæ moralis, quæ semel constituta, adhibemus propositionem de fide, nempe in Christo naturam humanam unitam fuisse substantialiter Verbo Dei, & inde colligimus non fuisse adoptatam, ut in peculiari de hac re disputatione iam demonstrauimus. Idem seruauimus in alia disputatione ad probandum humanitatem in Christo non retinuisse conditionem seruilem, & in aliis huiusmodi.

Ratio ergo omnino naturalis, aut moralis non est Theologi, ut Theologus est, sed eam supponit, ut diximus: quare, nisi hoc modo deseruiat Theologo, prorsus ab ipsius instituto aliena est. Imo etiam si deseruiat Theologo ad inferendam conclusionem Theologicam, non est proprius locus ipsius, sed ascriptitiuus. Denique sicut ratio philosophica conducere potest ad Theologicam demonstrationem, sic etiam ad argumentationem probabilem, vel assumendo propositiones in philosophia probabiles cum aliis reuelatis, vel euidentibus in philosophia, ex illis tamen probabiliter solum inferendo. Ex quo etiam patet, quo pacto philosophorum auctoritas Theologicus locus esse possit. Quomodo autem sola philosophica ratione Theologus agat in materia morali, & an ea pars ad Theologum pertineat, diximus disp. 7. cap. 5.

CAP. V. IIII.

De humana historia.

Decimus locus, humanæ videlicet historię, data Theologo necessarius est, ut non aliunde emendarum, sed proprium dixerim: historiam dico non quancunque sed eam, quæ narrat acta Conciliorum, & Pontificum, Ecclesiæ traditiones, & hæreses contrarias, contra quas in Concilijs actum est. Ex eo enim habemus indubitam auctoritatem Concilij, non quod humana historia, ut principio veritatis, definitio Concilij nitatur, sed quia, nisi fide historię indubitata constet de Consilio, & auctoritate illius, qua congregatum, & confirmatum fuit, ex ipso non poterimus firmum argumentum deducere. Deinde non satis est nosse ea, quæ diximus, de Concilio, sed oportet perspectas habere hæreses illius temporis, & sententias, contra quas in eo pugnatum est. Si enim quis eas ignoret, non raro eueniet, ut mentem Concilij minime teneat: id quod hac nostra ætate contigit non paucis circa definitionem Concilij Arausici secundi, qui putantes contra Pelagianos fuisse coactum, & nescientes eos distinguere à Semipelagianis, contra quos præcipue canones illius editi fuerunt, multos ex illis perperam interpretati sunt, ut infra disputatione 91. cap. 11. & 1.2. in materia de gratia constabit.

Alia vero historia de rebus etiam Ecclesiasticis, ut plurimum, ad ornatum potius, quam ad doctrinam Theologicarum questionum dequirere potest: vnde ea non est tam proprius Theologiæ locus, neque ad præcipuum illius institutum frequenter accommodatus. Est sanè hæc historia Ecclesiastica, imo etiam gentiliū, interdum vtilis ad clariorem Scripturæ intelligentiam, ut testatur

E 2

Augu-

7.
Quæ histo-
ria obliuiscit
Theologo.

Concilium
Arausic.
contra Semi-
pelagianos,
non contra
Pelagianos.

Historia
Ecclesiasti-
ca ad quæ
deseruiat.